

VII.602.85.2020.CW

Pan
Paweł Zieliński
Prokurator Rejonowy
Prokuratura Rejonowa
Warszawa-Mokotów
ePUAP

Szanowny Panie Prokuratorze,

na podstawie doniesień prasowych¹ o umorzeniu postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową Warszawa-Mokotów w sprawie możliwości popełnienia przestępstwa z art. 165 § 1 pkt 1 Kodeksu karnego w związku z organizacją wyborów na Prezydenta RP w trakcie obowiązywania stanu epidemii Rzecznik Praw Obywatelskich postanowił podjąć sprawę z urzędu i zwrócić się do Pana Prokuratora z prośbą o udzielenie odpowiednich wyjaśnień.

Zgodnie z powszechnie dostępnymi informacjami w dniu 23 kwietnia 2020 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów Pani Ewa Wrzosek podjęła decyzję o wszczęciu śledztwa w związku z wpłynięciem zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa spowodowania niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach (art. 165 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*; Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.). Jeszcze tego samego dnia, jak poinformowała Polska Agencja Prasowa, podjęto decyzję o umorzeniu śledztwa. Podstawą umorzenia miało być stwierdzenie, że czynu nie popełniono uwagi na to, że ostateczny termin wyborów jest nieznan i jest jeszcze przedmiotem prac legislacyjnych parlamentu.

---

¹*Prokuratura wszczęła śledztwo wsi. organizacji wyborów w czasie epidemii. Już je umorzono*, Gazeta.pl - Wiadomości, <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,173952,25894266,prokuratura-wszczela-sledztwo-ws-organizacji-wyborow-w-czasie.html#s=BoxOpImg3> (dostęp: 24.04.2020).

W związku z tym Rzecznik Praw Obywatelskich postanowił zwrócić się do Pana Prokuratora z prośbą o przedstawienie bardziej szczegółowych wyjaśnień dotyczących podstaw decyzji o umorzeniu postępowania oraz czynności przeprowadzonych w celu ustalenia okoliczności faktycznych sprawy. Wyjątkowo krótki sposób procedowania w sprawie budzi bowiem szereg wątpliwości co do rzetelności przeprowadzonego przez prokuraturę postępowania. **Wydaje się niemożliwe dokonanie odpowiednich czynności procesowych w tak krótkim czasie w tak ważnej sprawie.**

Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z zasadą legalizmu wyrażoną ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 30 ze zm.), organ powołany do ścigania przestępstw jest obowiązany do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a oskarżyciel publiczny także do wniesienia i popierania oskarżenia - o czyn ścigany z urzędu. Czyn taki stanowi niewątpliwie określone w art. 165 Kodeksu karnego przestępstwo, którego dotyczyło prowadzone postępowanie. Zwolnienie z ustawowego obowiązku ścigania jest przy tym możliwe jedynie poprzez wyczerpujące wykazanie, że znamiona przestępstwa nie zostały wypełnione przez określony czyn, a odniesienie się jedynie do treści zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa złożonego przez obywatela pozostaje w sprzeczności ze wskazaną już zasadą działania organu ścigania z urzędu.

Podanie rzetelnej podstawy umorzenia śledztwa w niniejszej sprawie jest konieczne nie tylko z uwagi na wymóg, o którym mowa w art. 2 § 2 *Kodeksu postępowania karnego*, zgodnie z którym „Podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne”, ale także społeczna doniosłość problemu organizacji nadchodzących wyborów prezydenckich, który jest obecnie szeroko dyskutowany. Nie ulega wątpliwości, że w związku z przygotowaniem prowadzonymi przez niektóre organy władzy publicznej, zagrożenie dla zdrowia i życia na wielką skalę jest realne, na co wskazują liczne opinie środowisk naukowych i medycznych, w tym „Opinia w sprawie ustawy o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r.” przedstawiona Marszałkowi Senatu RP w dniu 21 kwietnia 2020 r. przez Zarząd Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych.

Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie ponadto zauważyć, że zgodnie z art. 168 *Kodeksu karnego*, karze podlega także samo przygotowanie do popełnienia tego przestępstwa określonego w art. 165 § 1. Zgodnie z art. 16 *Kodeksu karnego* karalność przygotowania do przestępstwa ma miejsce jedynie w przypadkach przewidzianych w ustawie na zasadzie wyjątku. Decyzja ustawodawcy o objęciu karalnością przygotowania do przestępstwa spowodowania niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach poprzez spowodowanie zagrożenia epidemiologicznego świadczy więc o tym, że dobro publiczne w postaci zdrowia publicznego ma na gruncie prawa karnego bardzo dużą wartość i, co za tym idzie, jego ochrona w ramach rzetelnie przeprowadzonego postępowania karnego jest obowiązkiem organów ścigania związanym z realizacją bardzo istotnego interesu publicznego. Rzecznik pragnie zaapelować tym samym o poważne potraktowanie zagrożenia epidemiologicznego istniejącego obecnie w związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2, której przeciwdziałanie jest obowiązkiem wszystkich organów władz RP.

Z uwagi na powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), zwracam się do Pana Prokuratora z prośbą o przedstawienie Rzecznikowi informacji dotyczących przeprowadzonego postępowania z uwzględnieniem w szczególności przeprowadzonych czynności postępowania w sprawie oraz motywów, które legły u podstaw umorzenia postępowania, a także wskazanie czy motywów te obejmowały również ocenę czynności podejmowanych przez pocztowego operatora publicznego zmierzających do pozyskania spisów wyborców w stanie epidemii.

Z wyrazami szacunku

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/